ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ «ӨРЛЕУ» БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ ҰЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ АҚ ФИЛИАЛЫ
АСТАНА ҚАЛАСЫ БОЙЫНША ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ БІЛІКТІЛІГІН АРТТЫРУ ИНСТИТУТЫ

ТАҚЫРЫБЫ: ЕРЕСЕК ТӘРБИЕЛЕНУШІНІҢ ТІЛІН ДАМЫТУДА МНЕМОТЕХНИКА ТӘСІЛДЕРІН ҚОЛДАНУ

Тыңдаушы:
МКҚК № 20«Арайлым» б/б
Тәрбиешісі К.О Шайкенова

Астана - 2018

Өзектілігі: **Балаға білім берудің жетістігі ретінде ең маңызды және ең алғашқы жағдай ол- баланың байланыстырып сөйлеу тілін дамытады. Бала байланыстырып сөйлеуді жақсы меңгерсе ғана кез-келген сұраққа толық, мәнді жауап бере алады.**

Мақсаты: **Балалардың шығармашылық елестеуін, есте сақтау қабілеттерін, көру зейінін, конструктивті және кескінді бейне арқылы ойлау қабілеттерін дамыту. Тапқырлыққа тәрбиелеу.**

Міндеті: **Балаларды ойын түрінде тірек кестелер және модельдер арқылы қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс анық айтқызу, грамматика құрылысын сақтай отырып дұрыс сөйлем құру және де лексикалық тақырыптар бойынша балалардың сөздік қорына және тәжірибелеріне сүйене отырып байланыстырып әңгіме құрастыру.**

Мнемотехника дегеніміз не?

Ол балалардың қоршаған орта туралы алған білімдерін тиімді есте сақтауы, хабарламаны сақтап және жаңғыртуы, тіл дамуын қамтамасыз ететін әдіс-тәсілдер жүйесі

Мнемотехника - тіл дамытуда тиімді есте сақтау, оны дұрыс жеткізе білудегі әдіс пен тәсілдер жүйесі. Қазіргі кезде мектеп жасына дейінгі балалардың тілін дамытуда мнемотехниканы қолдану өзекті болып тұр. Бұл мақсатты іске асыру үшін баланың тілін мақсатты нәтижелі өтуге қолданатын тәсіл. Мнемотехника - оңай жолдың қиынына қарай құрылады. Мнемокесте қарапайымнан басталып, күрделене түседі. МНЕМОТЕХНИКАНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ: Мнемошаршы, мнеможол, мнемокесте,

Мнемокестені қолдану 3 кезеңнен тұрады:

- Кестені қарап, онда не бейнеленгенін бақылау.

- Мәліметтерді кодтандыру, белгі символды, бір бейнемен сәйкестендіру.

Қолдандырылған-нан кейін әңгіме немесе ертегіні әңгімелеуге көшеді.

қолданатын кезіміз:
Өлең жаттауда
Жұмбак жасыру және шешуде
Көркем әдебиетті мазмұндауда
Әңгіме құруға үйретуге
Сөздік қорын байыту үшін

Жұмбақ жасыру және шешуде

Ұрмай-соқпай жылатады,
Әркім бірақ ұнатады.

Жаңылтпаштарды жатауда

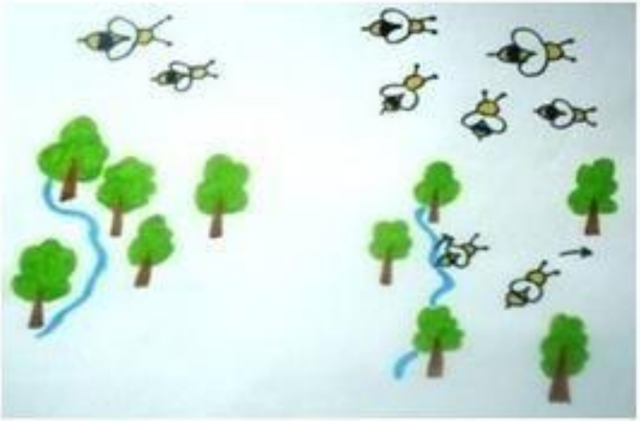

Ара, ара, аралар,
Орман ішін аралар.

MyShared

Мнемокестелер тақпақ жаттау үшін өте пайдалы. Бұнда да әрбір сөз немесе сөз тіркесіне сәйкес сурет салынады. Осындай тәсілмен бүлдіршін графикалық суреттерді пайдалана отырып тақпақты толығымен оқып шыға алады. Алдымен ересектер өз кестесін сызуға кіріседі.

Мнемотехниканы қолдану кездері:

Өлең жолдары арқылы

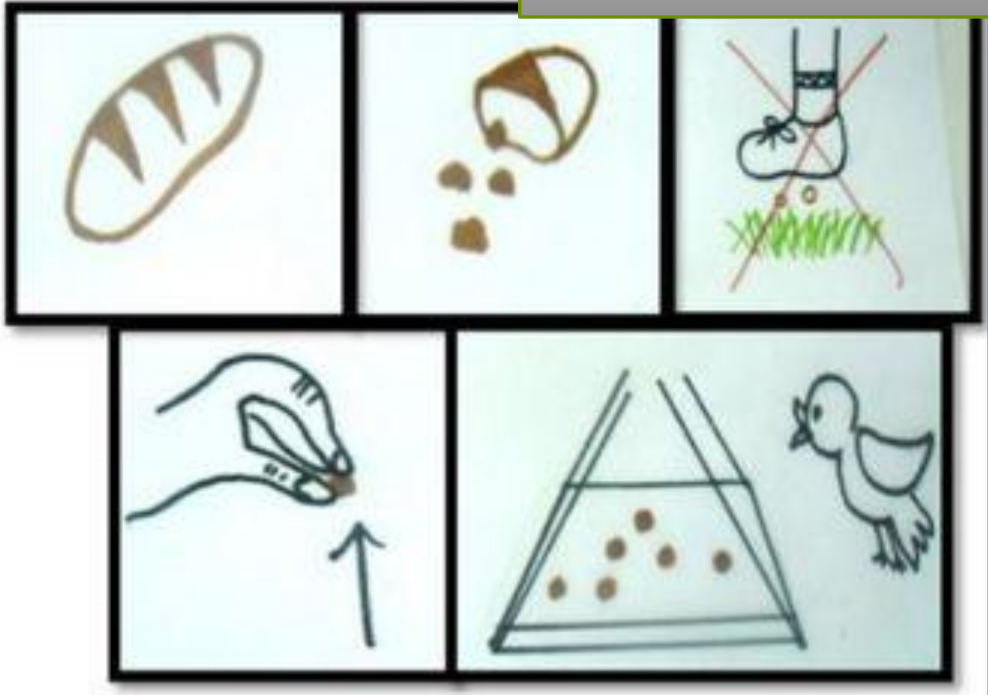

Нан қоқымын
шашпандар,
Жерде жатса
баспандар.
Теріп алып, қастерлеп,
Торғайларға
тастаңдар

В

1. **Көктем келді**
2. **Күн жылытады, ысытады**
3. **Үй төбелерінен мұз ериді**
4. **Жерде көлшіктер пайда болады**
5. **Балалар ағып жатқан өзенге кемешік жібереді**
6. **Көктемде ең алғашқы бәйшешек гүлі шығады**
7. **Ал ағаштар бүршік жарады**

ШАЛҚАН

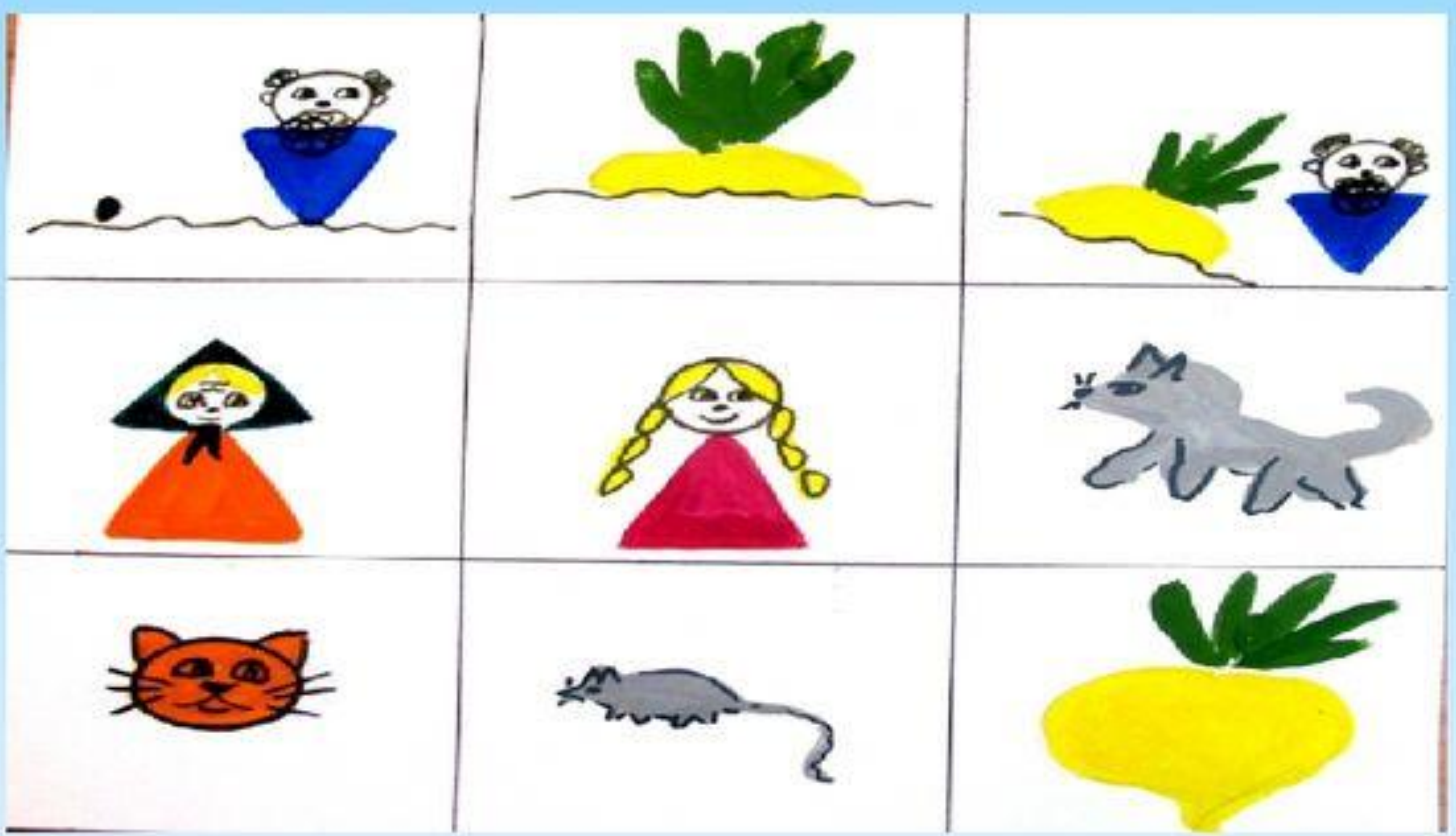

Нәтижелері:

Мнемотехниканы қолданғанда неге қол жеткізуге болады:

Балалардың ертегіні ретімен әңгімелеп беруіне деген қызығушылығы артады.

Қоршаған орта жайлы таным - білімі артады.

Сөздік қорының белсенділігі артады.

Балалардың ұялшақтығы жойылады, өзін - өзі ұстауы қалыптасады.

Қорытындылай келгенде, кез келген мнемотехникамен жұмыс баланың қызығушылығын оятады. Бұл оқыту процесін түрлендіруге, тұрақты қызығушылыққа жетуге, баланың потенциалды мүмкіндіктерін максималды іске асыруға мүмкіндік туғызады. Мектепке дейінгі жастағы балалармен жұмыс істейтін тәрбиешілерге мнемотехника элементтерін оқу қызметтеріне енгізу маңызды болып келеді. Бұл балалардың тілі мен ойын дамытып, сөздерді есте сақтауды қамтамасыз етеді. Мнемокестелердің шартты белгілері арқылы ой белсенділігін, байқағыштығын, салыстыра білу қабілетін дамытады. Халық ауыз әдебиетіне балалардың сүйіспеншілігін тәрбиелейді.

Қолданылған әдебиеттер:

1. Мектеп жасына дейінгі балалардың тілін дамыту методикасы, Алматы – 1981 жыл
2. 2.Журнал «Балабақша», №2-6, 2009 жыл
3. 3. Балабақшадағы балалардың тілін дамыту әдістемесі, Алматы – 1985 жыл
4. 4. «Балабақшада оқыту және тәрбиелеу бағдарламасы», Алматы, 1987-89 ж
5. 5. Бейсенбаев Ж. «Әдептілік әлемі», Алматы 1987 ж 6. Жұмағожина Р.М. «Республикалық балабақшалардың даму тарихы», Алматы , 1982 ж

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!